

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Jvlii Fatii// Societatis Iesv// Liber// De
Morti-//ficatione No-//strarvm Passionvm,// Pravorvmqve
Affe-//ctvvm**

Fazio, Giulio

[S.l.], 1599

IV. De neceßitate Mortificationis, quæ cuius in suo statu incumbit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48673](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48673)

Luc. 12. altera vita; iuxta illud Christi: *Seruus, qui cognouit voluntatem Domini sui, & non se preparauit, & non fecit secundū voluntatē eius, vapulabit multis.* Necessesse ergo est, vt religiosi, qui maiore cum securitate & merito in diuino seruitio progredi, & ab his omnibus damnis, quæ ex contraria viuendi ratione communiter sequuntur, immunes esse volūt, se iuxta arbitrium prudētis sui patris spiritualis regi permittant, & prædicta documenta diligenter obseruent.

CAPVT IV.

De necessitate Mortificationis, qua cuius homini in suo statu incumbit.

 VINQVE modis hominem quēlibet considerare possumus, iuxta quinque diuersos stat^o & gradus, qui in ipso reperiuntur. Primus modus considerandi est secundum esse rationale & humanum, quod ipso suæ originis

ginis principio homo à natura acce-
 pit. Alter, secūdū *esse morale & politi-*
cum, quod adquiri solet educatione
 & diuturna consuetudine cum ho-
 minibus prudentibus, ac benè mo-
 ratis, obseruando illorum mores &
 vitæ actiones. Tertius, vt Christia-
 nus & fidelis est, quod *esse* in Baptis-
 mate accepit. Quartus, vt Religio-
 sus in aliqua religione approbata.
 Quintus denique modus confide-
 randi hominem est, vt Prælatus, aut
 Episcopus est, vel in aliquo dignita-
 tis gradu constitutus. Nos itaque
 quemadmodum cuilibet homini ad
 viuendum & operandum, iuxta for-
 mam sui status, necessaria sit Morti-
 ficatio, quàm poterimus breuissimè
 demonstrabimus.

Principio igitur ad hoc, vt homo
 viuat & operetur vt ver^o homo, hoc
 est, secundum illud esse humanū &
 rationale, quod accepit à natura, ne-
 cessaria illi est Mortificatio: Quia

B 5 natu-

naturale est, & omni viuenti commune, viuere & operari conformiter suæ naturæ. Cùm igitur homo naturâ suâ rationis particeps sit, necessariò sequitur, vt si conformiter suæ naturæ viuere velit, ex rationis præscripto illi viuendum & operandum sit: Et ad hanc viuendi & operandi normam, ab ipsa anima sua rationali, tanquam ad rem naturæ suæ conuenientē, impellitur, vt D. Thomas docet his verbis: *Inclinatur vnũ-*

D. Thó.

1.2. q. 94
2. 3.

quodq; naturaliter ad operationem conuenientem sibi secundum suam formam, sicut ignis ad calefaciendum. Vnde cùm anima rationalis sit propria forma hominis, naturalis inclinatio inest cuiilibet homini ad hoc, quod agat secundum ra-

S. Dion.

lib. de diuin. Nō.
cap. 4.
Sen. li. 9.
Epist. 67.

tionem. Imò B. Dionysius. Anima malum est, inquit, esse contra rationem. Seneca quoq; Philosophus in hanc sententiam: Summum, inquit, bonum hominis est, ex natura volūtate se gerere.

Quæ-

Quærat aliquis, quidnam sit illud
 viuere hominis ex rationis præscri-
 pto, in quo bonum ipsius cōsistit se-
 cundum sententias adductas. Re-
 spondeo secundum doctrinam Ari-
 stotelis, sine dubio naturaliter ma-
 ius bonum esse dominari, quàm ser-
 uire; Cùm autem meliori & dignio-
 ri parti cuiuscunque compositi tam
 naturalis, quàm politici, melior quo-
 que ac dignior debeat locus, se-
 quitur etiam naturaliter in homine
 debere animam dominari corpori,
 & rationem sensui, cum anima sit
 præstantior corpore, & ratio sensu.
 Hinc fit, vt rationalis vita & opera-
 tio hominis, nihil aliud sit, quàm vi-
 ta & operatio instituta secū dum im-
 perium & normam animæ & ratio-
 nis; Qui viuendi & agendi modus,
 adeò proprius est hominis, vt si aliter
 agat, hoc est, si iuxta imperiū carnis
 & sensus operetur & viuat, hoc nō a-
 liū de, nisi à quadā praua & peruersa
 eius dispositione proueniat. Imò, vt

34 DE MORTIFICAT.

rectius dicam, nihil aliud est, quàm more tyrannorum, rebellare, nam sensus non aliter contra rationem insurgit, ac rebelles serui & Vasalli in heros suos ac dominos.

Quia verò quilibet homo prauã hanc dispositionem, culpã primorum parentum, sic contrahit, vt, quemadmodum quotidie experimur, caro sensusq̃, insurgendo contra rationem, fortiter eam impugnent, inque suam ditionem redigere tentent, necessariò illi idem faciendum est, quod legitimi Domini & Principes cum rebellibus suis subditis facere solent; accipienda videlicet sunt arma, pugnandum viriliter, reprimendaq̃ illorum audacia tamdiu, donec eos ad obedientiam sibi debitam reduxerit. Et quia hoc ipsum est rationis propriũ munus, quod virtute Mortificationis in carnem & sensum exercet, necessariò concedendum est, sanctam hanc Mortificationis exercitationẽ
cuius

DE MORTIFICAT. 35

cuius homini, qui vitam homine dignam velit instituere, ad eum esse necessariam, ut quemadmodum B. Iustinianus loquitur: *Quicumque ista scire aut operari neglexerit, non rationalis, sed potius animalis nuncupandus sit.* Eo enim plane morbo laborare deprehenditur, quem Diogenes Philosophus Atheniensibus suis insinuavit, cum accensa sub meridiem lucerna, urbem multis millibus refertam lustrans, homines se querere dictitabat, significans, nullos nisi secundum rationis normam viuentes; hoc nomine dignos esse, quorum tam illius, quam nostra quoque aetate tanta est penuria, ut lucerna querendi sint. Atque ex his satis patet, quam necessarium sit exercitium Mortificationis, cuius cum is sit finis, ut homines ad rationalem humanamque vitam traducat, merito *rationalis & humana* vocari potest.

Posteaquam ergo satis superque probauimus, quam necessaria sit

B 7 Mor-

Laurent.
Iustiniã.
lib. de hu
mili .c. 3.

30 DE MORTIFICAT.

Mortificatio homini, viuere volenti, vt verum hominem decet, non erit iam laboriosum probare, ad moralem, politicamque vitam ducendam, mortificatione itidem opus esse, tum quod moralis vita, magna ex parte in ratione fundetur, tum etiam quod viuere moraliter & politicè non significet vitam illam, quæ omnibus cupiditatibus habenas laxet, sed potius illam, quæ externas suas actiones intra recti limites contineat, & ad leges ciuiles, consuetudines, sapientumque placita & instituta conformet, ita vt ne latum quidem vnguem ab illis discedat. Quia verò hoc sine Mortificationis subsidio fieri nequit, multa enim hanc vitam viuenti subeunda sunt, quæ sensibus repugnant, à multis item quæ sensibus grata & iucunda sunt, abstinendum est, hinc fit, vt nõ immeritò iudicetur homini moraliter viuere volenti, valde esse necessarium, vt se mortificet, seque frequenter

ter

ter in istis duobus quasi finibus exerceat, ad quos prisca Philosophi totam vitam moralem, & Philosophicam referebant; qui sunt; vt ipsi aiebant, *sustine & abstine*: vt Plato, Socrates, Seneca, Diogenes & alij Philosophi fecerunt: & nunc itidem faciunt multi Principū aulici, & quotquot vitam sectantur ciuilem. Atq; hæc Mortificatio, *Politica & Moralis* appellari potest.

Si deinde consideremus hominem Christiana fide imbutum, procul dubio tantò maiori Mortificatione indigebit, quantò magis vita Christiana cæteris præcellit. Quia si ipse viuere velit, vt Christianum decet, secundum normam & regulam diuinorum præceptorum atque Ecclesiasticorum Canonum ei viuendum est. Quæ quidem lex diuina non solùm actus prohibet externos, vt blasphemix, homicidij, furti, fornicationis, &c. eo modo, quo politicæ leges faciunt; sed affectus

38 DE MORTIFICAT.

fectus etiam interiores & cupiditates vetat. Ex quo necessariò sequitur, huiusmodi homini assidua & indefessa tam passionum animi, quàm exteriorum corporis sensuum mortificatione opus esse, ad hoc, vt se intra limites horum præceptorum contineat, quandoquidè certissimum est, ob naturæ nostræ corruptionem & continuum peccati fomitem, eum sine huiusmodi mortificatione, à desideriis & operibus prohibitis abstinere non posse, & quod hinc colligitur, nec Christianè viuere, nec salutem consequi. Atque hoc est, quod Saluator noster significare voluit, cùm dixit: *Regnum cælorum vim patitur, & violenti rapiunt illud: Dicere, sine violentia regnum cælorum, adquiri non posse; quid aliud est, quàm quod supra dictum est, sine mortificatione hominem Christianè viuere non posse, & quod hinc est consequens, nec*

salua-

Matt. 11.

saluari. Quod & S. Basilus indicat, Basil. de
 cùm in prædicta Christi verba; abdicat.
 tum Christianos Christianè, inquit, huius vi-
 viuere & Christi esse imitatores; tæ.

*Cùm voluntatem propriam, & corpo-
 ris laxamentum abnegant omne, & ma-
 gistri sui præcepta omnia conseruant.*

*Vnde ita infert: Quocirca si tibi in a-
 nimo est, rapere regnum Dei, violen-
 tia te dato, ceruices tuas Christi serui-
 tutis iugo submittito, & eius loris col-
 lum tuum rectè circumquaque cohibeto.*

Quoniam autem mortificatio hæc
 normam & regulam suam sumit à
 lege Christi & Euangelij, conueni-
 enter mortificatio *euangelica & Chri-
 stiana* appellari potest.

Si verò spectemus hominem in
 statu religionis alicuius approbatæ
 constitutum, certissimum est tantò
 ei plus mortificatione opus esse,
 quantò hic status perfectione reli-
 quos omnes supradictos superat, dū
 non solum requirit moderationem

excessuum, passionum, potentiarum & sensuum, tam in exterioribus quàm interioribus actibus, secundum normam præceptorum legis Euangelicæ & Canonum Ecclesiasticorum, eo modo, quo de Mortificatione Christiana dictum est: Verùm etiam restringit hominem & obligat ad consilia, quæ ad tria vota essentialia Religiosorum reducuntur, & ad obseruationem Constitutionum & regularum suæ cuiusque religionis. Atque idcirco non solum his prohibetur quæcunque species aut desiderium immundicie, & ipsius etiam matrimonij, neque solum iniusta alicuius rei usurpatio, sed etiam quodcunque licitum dominium & proprietas; exigitur autem animus ab omnibus rerum possessionibus abstractissimus, quæ aliis Christianis, magna licet virtute præditis, & in suo statu perfectis, sunt concessæ.

Et hoc est, quod D. Bernardus indicat.

dicavit, cum monstrare volens differentiam, quæ hac de causa debeat esse inter Religiosos, & alios Christianos: *Fratres*, inquit, *aliorum est*

seruire Deo, vestrum autem adhaerere.

Et alibi declarans, quam firmam oporteat esse nostram cum Deo coniunctionem, ne quando mentis nostræ instabilitate ab eo diuellamur, ita scribit: *Innata tibi leuitas vicina*

est lapsui: instabili quodam vage mentis motu facillimè abriperis, si non firmè adhaferis. Statim enim ac Reli-

giosus propria quadam infirmitate ab hac sancta cōiunctione declinat, facillimè incurrit notam illam, qua S. Basilius huiuscemodi Religiosos insignit, cum ait: *Hic flagitiosissimè ac peruersissimè fecerit, si voluptatum blanditiis delinitus, ad carnis vitia denudè delabatur, & si suscipiendis, quæ inde sursum ascendunt, exhalationibus, animi oculos sibi veluti crassissima quadam*

D. Bern.
ad fratres
de mōte
Dei.

D. Bern.
ferm. 13.
super cā-
tica.

dam nebula offusos esse patiatur. Hæc
Basilius.

Cùm autem fieri non possit, vt
religiosus graue hoc vitet incom-
modum, & ex altera parte obliga-
tioni suæ professionis, vt debet, re-
spondeat, nisi à sui ipsius, omniumq;
rerum vitæ huius amore quàm lon-
gissimè separetur, sequitur, vt, cum
hoc absque diuina gratia, & conti-
nua quadam mortificatione passio-
num & affectuum nostrorum, fieri
nequeat, Religioso homini hoc san-
ctum Mortificationis exercitium sit
maximè necessarium & salutare. Et
quia hæc Mortificatio Religiosum
ad normam statui suo cõuenientem
reducit, meritò poterit *Mortificatio
Religiosa* vocari.

Sed vt ad Episcoporum, aliorum-
quæ Prælatorum statum tandem ve-
niamus, non est vllum dubiũ, quin,
quemadmodum horum status aliis
prædictis dignitate & splendore an-
tecellit (sunt enim huiusmodi per-
sonæ

sonæ in statu perfectionis) ita hoc sanctum Mortificationis exercitium ipsis maximè sit necessarium. Est enim doctrina communis S. Thomæ, aliorumq; Theologorum; Vnumquemq; hominè obligatum esse, vt viuat secundum suum statum; Cum igitur status Episcoporum, sit status perfectissimus, vt dictum est, sequitur vnumquemq; in tali statu cõstitutum, obligatum esse ad perfectè viuendum, ita, vt quemadmodũ inquit D. Gregorius: *Sicut honore ordinis, etiam bene operãtes subditos superat, ita etiã morum excellentia transcendat.*

S. Greg.
in pasto-
rali p. 2.
cap. 2.

Quia verò fieri non potest, vt hoc modo viuat, sine adiumento continuæ & insignis Mortificationis tam interioris, quàm exterioris, non solum ei ad hunc effectum necessariũ erit sese mortificare, sed potius opus erit, vt iam magnã partem sit mortificatus, domitasq; cupiditates habeat, quando ad hunc gradum peruenit; quandoquidem hominem
ad

44 DE MORTIFICAT.

ad hunc gradum ascendisse, non est aliud, quàm vt dicit S. Gregorius;

S. Grego. *Pertrahi ad exemplum viuendi, & ad*
in pastor. *normam irreprehensibilem Euangelica*
p. 2. c. 10. *vita, & ille modis omnibus debet ad ex-*
emplum benè viuendi pertrahi, qui cun-
ctis carnis passionibus moriens, iam spiri-
tualiter viuit. Hæc ille.

Quare quemadmodum speculū, vt perfectè repræsentet intuentium maculas, quas auferre volunt, duas præcipuè debet habere cōditiones; altera est, vt nulla macula aut rubigine sit infectum; altera, vt clarum sit atq; pellucidum; ita Episcopus, qui speculi instar in Ecclesia constitutus est, ad hoc, vt populus videntō perfectionem & sanctitatem vitæ eius, imperfectiones & prauitates suas emendet, ipse prius omnimacula & culpa, omniq; scandalo carere debet, prout ad Titum scribens

Ad Tit. *Apostolus monet, cū ait; Oportet*
cap. 1. *Episcopum sine crimine esse, sicut Dei dis-*
pen-

spensatorem; quæ verba exponens
 Ecclesia in Decreto, tãtam in eis re-
 quirat conscientia puritatem, vt ne-
 sciam an maior possit excogitari; Ita
 enim loquitur: *Quod autem sine cri-*
mine iubetur esse, qui in Episcopum eli-
*gitur, non ante baptisma, sed post bap-
 tismum intelligendum est, vt à tempore,*
scilicet baptismatis, nullius criminis con-
scientia mentem eius remordeat. Itaq;
 si Episcopus hunc in modum sine
 crimine fuerit, facile quoq; irrepre-
 hensibilem sese præstabit; vt D. Pau-
 lus volebat, cum ad Timot. *Oportet,*
inquit, Episcopum irreprehensibile esse.
 Atq; hoc modo poterit liberius alio-
 rum vitia reprehendere, prout eius
 exigit officium, neq; sibi propria vi-
 tia obiici reformidabit.

Nec minoris facienda est altera
 conditio, quæ in Episcopo requiri-
 tur, videlicet, vt in se ipso sit virtute
 & doctrina clarissimus. Episcopis
 enim

d. 25. post
 Can. vnũ
 orarium.

1. Tim. 3.

Matth. 5.

enim præcipuè dixit Christus, in persona Apostolorum: *Vos estis lux mundi*; significans quod vitæ & doctrinæ suæ splendore mundum debeant illuminare. Quare quemadmodum lucernas, quas Dominus in templo indefinenter ardere volebat, aureis præcepit emunctoriis frequenter emungi, ne lux & claritas earum semiusti lychni excessu obscuraretur; ita planè cum Episcopos quasi lucernas in Ecclesia collocarit, vt eam exemplo vitæ atq; doctrina illuminent, quid aliud voluit, nisi vt ipsi præ cæteris enitantur, emunctorio insignis mortificationis continuo emungere excessus concupiscentiarum & sensualium appetituum, ne vnquam offuscetur vitæ illius claritas, quæ in actionibus eorum splendere debet; *Quia tenetur lucere*, inquit S. Chrysostronus, quem Dominus voluit habere officium lucerna. Vt igitur finem huic capiti

impo-

in
lux
do-
de-
ad-
is in
ole-
prius
ari-
essu
co-
llo-
do-
luit,
e-
onis
on-
ap-
r vi-
ibus
ene-
nus,
um
apiti
opo-

imporam, quemadmodum Episcopus obligatus est, vt resplendeat, ob rationes paulò antè allatas, ita ei necessarium est ad hoc, vt obligationi sui officij satisfaciat, sæpè omniqùe studio vti hac sancta Mortificationis forfice, vt sicut lucerna tanto clarius lucet, quanto maiori diligentia suo tempore emungitur; ita Episcopi, hoc studio frequentis emunctionis, euadant indies clariores & illustriores in conspectu Domini Dei, ad maiorem gloriam diuinæ maiestatis, & fidelium commune emolumētum.

Atq; ita consilio meo, nisi fallor, satisfeci, vt nimirum demonstrarem, quàm necessarium sit cuiuis statui sancta hæc Mortificationis exercitatio: Quia tamen, vt initio dicebam, religiosis præcipuè hic tractatus dicatus est, visum est mihi operæpretium, nonnullas alias considerationes fructus non pœnitendi huc apponere, ex quibus clarissimè perspicient, quanta sint ipsi ex hoc diuino

C Mor-

Mortificationis exercitio commoda percepturi. Eas ergo sequenti capite proponemus.

CAPVT V.

Quàm necessarium atque vile sit Religiosus sanctum Mortificationis exercitium.

I.

VE M A D M O D V M ædificium attolli, & ad perfectionem suam, finemque peruenire non potest, nisi iactis in primis & stabilitis eius fundamentis; ita Religiosus ad illum perfectionis spiritualis terminum, ad quem aspirat, peruenire non potest, nisi prius in se ipso fundet & stabiliat usum assiduæ & indefessæ Mortificationis, tanquam primum lapidem omnis noui ædificij spiritualis. Vnde Cassianus proponendo modum, quo Religiosus ad culmen huius fabricæ spiritualis pertingere possit, absolutè ponit Mortifi-